

VIRU-NIGULA VALLA
RAAMATUKOGU
2023. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

Sisukord

Sissejuhatus	4
1 Põhilised tegevussuunad	4
2 Juhtimine	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	5
2.2 Eelarve.....	6
2.3 Projektid	7
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	7
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	8
2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	10
2.4.3 Erialahariduse omandamine	11
2.4.4 Töötajate tunnustamine	11
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	11
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	12
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	12
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	12
3.1.1 Raamatu komplekteerimine.....	13
3.1.3 Auviste komplekteerimine	13
Auviseid ei komplekteeritud.	13
2023. aastal inventuuri ei toimunud.	13
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	13
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	14
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	14
4.3 RVL teenindus.....	16
4.4 Laste- ja noorteteenindus	17
4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine	17
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	17
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	18
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	18
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	19
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	20
4.6.1 kohalikul tasandil	20

4.6.2 riiklikul tasandil.....	20
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	21
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	21
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	22
4.9 Andmebaasid.....	22
5. 2024. aasta tegevused	22
LISA 1. Personali koolitus	24
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	24
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid	24
LISA 4. Laste ja noorteüritused	25

Sissejuhatus

2023. aasta oli Viru-Nigula valla raamatukogule edukas ja tõine aasta. Kõik statistilised näitajad on võrreldes 2022. aastaga tõusnud. Kultuuriministeeriumi toetusel saime korda AIP ruumi ja 5 uut arvutit. Lisaks tehti Kundas ümber lasteosakonna ruumikujundus ning paigutati täiskasvanute osakonnas teavikud lugejate jaoks paremini ja loogilisemalt. Viru-Nigulas alustas peale eelmise raamatukoguhoidja lahkumist tööd raamatukoguhoidjana uus töötaja. Aseri raamatukoguhoidja nomineeriti Aasta maaraamatukoguhoidjaks.

Tabel 1

Omavalitsus	Elanike arv (01.12.22)	Raamatukogusid kokku	Harukogude arv	Teeninduspunktide arv
Viru-Nigula vald	5730	3	2	1

Üldkasutatavate raamatukogude arv: 3. Põhikogu, haruraamatukogud 2 ja teeninduspunkte 1

1 Põhilised tegevussuunad

- 2023. aastal oli oluline märksõna koostöö Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühinguga. Seeläbi toimus mitmeid üritusi lastele ja vaimse puudega inimestele. Samuti käivitus sel aastal Lugemiskoorte programm raamatukogus.
- Raamatukogude kiirendi projektiga sai korda tehtud Viru-Nigula valla raamatukogu AIP ruum Kundas. Lisaks sellele, et seinad said värsket värvi, ruumile ette uks, lakke keskkonnasõbralikud LED-valgustid, sai raamatukogu selle projekti raames ka 5 uut arvutikomplekti uutele arvutilaudadele, värviprinteri ja projektori. Nende uuenduste tõttu on olnud võimalik viia läbi mitmeid üritusi, mille läbi viimine varasemalt oleks olnud oluliselt keerulisem.
- USA saatkonna rändnäitus „Ameerikat kujutades“ tõi Viru-Nigula majja nii silmailu kui ka palju uudistajaid. Lisaks viis Tiiu Vitsut USAsaatkonnast läbi koolituse, millel osales 50 last Vasta koolist ja ka mitmed kogukonnaliikmed.

- Viru-Nigula valla raamatukogus Kundas kujundati ümber lasteosakond. Kanti maha aegunud kirjandus ja riiulid tõsteti ümber nii, et lastele tekiks rohkem vaba ning hubast ruumi ja parem ülevaade raamatutest. Samuti kujundati ümber täiskasvanute osakond, toodi esimestesse riiulitesse eesti keelne ilukirjandus ning vene keelne kirjandus liigutati peale lagunenud ja aegunud raamatute maha kandmist sinna, kus varasemalt oli eesti keelne kirjandus.
- Alustasime rahatarkuse koolitussarjaga. Selle sarja eesmärgiks on läbi praktiliste koolituste ja teadmiste vahetamise jagada inimestele oskusi, kuidas rahaga paremini ringi käia.
- Koostöös Viru-Nigula valla Avatud Noortekeskusega toimus Viru-Nigula valla raamatukogus Kundas Harry Potteri teemaline noorteöö. Selle sündmusega tõime noored raamatukogusse, kus nad tavapäraselt aega ei veeda. Ka peale üritust on käinud mõned noored raamatukogus aega veetmas.
- Liikumisaasta tähistamiseks toimus lastele raamatukoguringi raames palju liikumismänge ning mitmeid vastavasisulisi väljapanekuid.
- Ühinemine MIRKOga.

Eelmise aasta eesmärgid said suurelt jaolt täidetud, loodud on materjalid, et läbi viia koolitused sotsiaalmeedia kasutamisest ja veebikiusamisest. Taaskord lükkus edasi graafikalaua kasutuselevõtt.

Raamatukogu on hea koostööpartner haridus- ja noorsootöösutustele. Me vahendame ja pakume kogukonnale kvaliteetseid kultuurisündmusi ning koolitusi.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

Viru-Nigula valla raamatukogu struktuuri kuulub kolm raamatukogu: Viru-Nigula valla raamatukogu Kundas, haruraamatukogud Aseris ja Viru-Nigulas. Raamatukogu tegevust reguleerivad dokumendid:

- Viru-Nigula valla raamatukogude kasutamise eeskiri. Kinnitatud 2018.
- Viru-Nigula valla raamatukogu põhimäärus. Kinnitatud 2018.

- Viru-Nigula valla raamatukogu tasulised teenused. Kinnitatud 2023.
- Viru-Nigula valla raamatukogu komplekteerimispõhimõtted. Kinnitatud 2018.
- Viru-Nigula valla raamatukogu andmekaitsetingimused. Kinnitatud 2019.
- Viru-Nigula valla raamatukogu arengukava 2021-2024. Kinnitatud 2021.

Viru-Nigula valla raamatukogu nõukogu liikmeteks on

- Priidu Vilmer, Viru-Nigula Vallavalitsuse esindaja;
- Riho Kutsar, Viru-Nigula Vallavolikogu esindaja;
- Erika Klein, lugejate esindaja.

Vastavalt arengukavas püstitatud eesmärkidele pakkusime 2023. aastal mitmekülgsed teenuseid eri vanuse- ja ühiskonnagruppidele. Raamatukogu arendusega on järjepidevalt tegeletud, et kujuneda kaasaegseks valla asutuseks.

Kõikidel teeninduspiirkonna elanikel on võimalik raamatukogu külastada, raamatukogude arv Viru-Nigula vallas on optimaalne.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.22. €	Seisuga 31.12.23 €	Muutus %
Eelarve kokku	134.405	158.179	+0,03
Personalikulu	103.608	106.772	+3,05
Komplekteerimiskulu	25.241	17.805	-29,46
sh KOV-lt	14.500	6.200	-57,24
sh riigilt	10.741	11.605	+8,04
Infotehnoloogiakulu	1.470	2.381	+62
Täienduskoolituskulu	500	718	+43,6
Üritustele/näitustele	650	470	-27,7

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Kultuuriministeerium, rahvaraamatukogude arendusprojektid	01.06.23-31.12.23	3774,00	8063,15

Projekti eesmärk oli AIP teenuse kaasajastamine ning arendamine Viru-Nigula valla raamatukogus. Uuendatud tehnoloogiline ja ruumiline lahendus võimaldavad pakkuda kogukonnale mitmekülgeid ja paindlikke võimalusi elukestva õppe toetamiseks. Paranes raamatukogu avalike teenuste kvaliteet ja kättesaadavus ning raamatukogu ruume kohandati kogukonnategevuseks.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

2023. aastal alustas Viru-Nigula raamatukogus tööd uus raamatukoguhoidja. Raamatukoguhoidja on pedagoogilise kõrgharidusega.

Raamatukogu kvaliteedihindamise kokkuvõte:

Raamatukogu strateegiline positsioon:

Raamatukogu teeb aktiivselt koostööd, raamatukogu teenus on ligipääsetav.

Viru-Nigula valla raamatukogu arengukava on koostatud aastani 2024. Uus arengukava koostatakse peale Viru-Nigula valla haridusvaldkonna arengukava valmimist 2024. aasta lõpus. Haridusvaldkonna arengukava koostamisse on kaasatud Viru-Nigula valla raamatukogu direktor.

Raamatukogu teenused ja kasutatavus:

Lähtudes raamatukogude kvaliteedi hindamise mudelist saab öelda, et Viru-Nigula valla raamatukogudes pakutakse mitmekülgeid teenuseid ning võimaldatakse ligipääse e-teenustele. Teenuseid tutvustatakse regulaarselt kodulehel ja sotsiaalmeedias. E-raamatute teenust ei pakuta. Lahtiolekuajad on sobivad.

Vastavalt rahuloluküsitluse tulemustele on kogukond Viru-Nigula valla raamatukogu tegevuse ja teenustega väga rahul.

Kogude kujundamine:

Raamatukogu hangitud väljaanded katavad suuremas osas kasutajate vajadused, puuduvad teavikud on võimalik tellida RVL vahendusel. Siiski on vajalik suurendada KOV-i poolt raamatute soetamiseks ette nähtud rahastust, kuna raamatute hinnad on oluliselt tõusnud, rahastust 2023. aastal aga vähendati. Seetõttu on soetatud teavikute arv võrreldes 2022. aastaga vähenenud oluliselt.

Rahvaraamatukoguspetsialistide ettevalmistus:

Töötajate arv Viru-Nigula valla raamatukogus on optimaalne. Raamatukoguhoidjad käivad regulaarselt erialastel koolitustel. Raamatukogutöötajatest on erialane kõrgharidus ainult direktoril. Spetsialistide juurdekasvu on keeruline tagada seoses valla asukohaga ja ka palga suurusega, mis ei ole konkurentsivõimeline.

Rahvaraamatukogu füüsiline keskkond:

Füüsiline keskkond on pigem hea. Raamatukogude asukoht on sobiv. Suurt remondivajadust ei ole. Arvutipark on heas korras, võimaldab hariduslike ja vabaajategevuste läbiviimist.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest.

Tabel 4

Teema	Korraldaja	Tundide arv	Osalejate arv
Erialased täienduskoolitused			
Raamatukogu digiriigi nõustajana	MKM koolitused	20	3
Lugemisisu stardikoolitus	Eesti Lastekirjanduse Keskus	6	1
Lugemiskoerte programmi koolitus	MTÜ Eesti Abi- ja Teraapiakoerte Ühing	3	2

LVKRK korraldatud erialased täienduskoolitused	LVKRK		
Täiskasvanute õpetamise toetamine. Andrea Annus		6	3
Krimikirjanduse trendid ja paremik. Jaan Martinson		1	5
Sissejuhatus Vikipeediasse. Pille Priks		2	3
Tänapäeva kirjastuse uued raamatud. Tauno Vahter		1	1
Fotograafina Eestis ja Ukrainas. Ain Liiva Rahvaraamatukogude kvaliteedihindamine ja aruandlus. Lea Lehtmets Meie esiemad – mida me neist teame. Merili Metsavahi		5	3
18.01. Kokkuvõtte raamatukogude aasta tegevustest. Oslo raamatukogud. Tiina Kriisa. Moe rk, piirkonna ja piiritusetööstuse ajalugu. Sirje Võsa		3	2
Erivajadustega inimeste teenindamine. L-V Puuetega Inimeste Koda. Kontoriergonoomika. Sass Välja. Baltisakslaste elust ja mälestustest.		5	2

Noortekirjanduse trendid läbi aegade ja hetkeolukord. Raamatute kirjastamisest. Renè Tendermann. Haljala valla kultuurikorraldusest. Anti Puusepp. Kogukonnatöö Karepa rk-s ja seltsimajas.		4	2
Tänapäeva kirjastuse uued raamatud. Tauno Vahter		1	2
Teenusedisain ja lugejauuring		6	1
Maakonna lugejauuringu tulemused ja järeldused. Mari Arnover. 21. sajandi raamatukogu ja seaduse uuendamine. Kaili Õunapuu-Seidelberg		2	1

2023. aasta koolitused olid huvitavad ja kasulikud igapäevaseks tööks. Jaan Martinsoni krimikirjanduse tutvustamine oli kasulik raamatute ja kirjanike soovitamisel lugejatele. Haljalas ja Moel toimunud erialapäevad olid väga informatiivsed ja vajalikud kogemuste ja mõtete vahetamiseks teiste maakonna raamatukogudega. Teenusedisaini ja lugejauuringu koolitused olid olulised, koolituste käigus valminud rahulolu-uuring andis vajaliku ülevaate raamatukogu positsioonist kogukonnas.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised:

Raamatukoguhoidjate avalikud esinemised olid seotud erinevate raamatukogus toimunud üritustega, nagu Lugemisisu programmiga seotud üritused, Lugemiskoera programmiga seotud

üritused, noorteöö raamatukogus ning noortele läbi viidud sotsiaalmeedia kasutamise ja netikiusu koolitused.

LISA 2

2.4.3 Erialahariduse omandamine.

2023. aastal omandas Mervi Lilleoja Tartu Ülikooli sotsiaalteaduste magistrikraadi kultuurikorralduses.

2.4.4 Töötajate tunnustamine.

Marget Karnetova, Aasta maaraamatukoguhoidja 2023 nominent

Mervi Lilleoja, Tubli töötaja autasu (Viru-Nigula vallavalitsus), Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liit

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Viru-Nigula valla raamatukogu on Viru-Nigula valla hallatav asutus. Viru-Nigula valla raamatukogu Kundas asub Viru-Nigula valla lasteaia „Kelluke” Kunda hoone A-korpuses. Esimesel korrusel on Viru-Nigula valla raamatukogu teenindussaal kasutajatele, arhiiviruum ja töötuba. Lugemiskoera programmi lugemispesa asub teisel korrusel. Raamatukogul on eraldi sissekäik, tagavaraväljapääs esimesel korrusel ning valvesignalisatsioon.

2023. aastal remonditi Viru-Nigula valla raamatukogu AIP ruum, paigaldati keskkonnasõbralik valgustus ja lükanduks. Tehti sanitaarremont. Seinad, millelt koorus värv ja krohv ning mis olid saanud niiskuskahjustuse, tehti korda. Klaasist ja metallist koosnev eeskoda on roostes ja vajab remonti. Värskendust vajab ka lugemispesa.

Viru-Nigula raamatukogu asub Viru-Nigula kogukonnamajas. Hoone kuulub Viru-Nigula vallale. See valmis 1982. aastal ja võeti taas kasutusele 2010. aastal. Raamatukogu asub kahekorruselise hoone ühes tiivas esimesel korrusel. Majas tegutsevad veel Viru-Nigula noortetuba, pikapäevarühm, juuksur, saun, massaažituba ja perearst. Raamatukogu ruumid ning asukoht sobivad igati vastavaks tegevuseks. 2023. aastal remondivajadus puudus. Planeerimisjärgus on hoone energiatõhususe projekt.

Aseri raamatukogu asub lugejatele hästi ligipääsetavas kohas. Raamatukogu ruumid asuvad kahel korrusel. Raamatukogu ruumid ning asukoht sobivad igati vastavaks tegevuseks. Vajalik oleks remontida trepikoda, milles esineb niiskuskahjustusi ja hallitust.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Aasta jooksul ei ole tehtud muudatusi liikumispuudega inimestele ligipääsu parendamiseks. Aseri raamatukogus puudub liikumispuudega inimestele juurdepääs teisele korrusele, kus asub liigikirjandus. Esimesele korrusele juurdepääs olemas. Viru-Nigulas asub raamatukogu hoone künkal, millele pääsemiseks saab kasutada kaldteed. Kaheastmelisele trepile on paigaldatud käsipuu.

Juurdepääs võimalik	Viru-Nigula valla raamatukogu Kundas
Juurdepääs võimalik osaliselt	Aseri raamatukogu, Viru-Nigula valla raamatukogu.
Juurdepääs puudub	

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Kultuuriministeriumi projekti abil sai Viru-Nigula valla raamatukogu Kundasse 5 uut arvutikomplekti, projektori ja värviprinterit.

Viru-Nigula raamatukogude infotehnoloogiline olukord on hea, kuigi arvutid (välja arvatud projekti abil soetatud) ei ole uued, on need väga heas korras. Viru-Nigula raamatukogus on probleem Wi-Fi levikuga.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine**3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)**

Komplekteerimine toimub Viru-Nigula valla raamatukogu komplekteerimispõhimõtete järgi. Kirjanduse komplekteerimine toimub valikuliselt ning prioriteediks on eesti autorite ilukirjandus ning tõlkekirjandusest populaarsem uudiskirjandus, samuti laste- ja noortekirjandus. Teadmiskirjandusest on eelistatud tarbekirjandusest laiemale lugejaskonnale huvipakkuvad teavikud. Perioodika komplekteerimisel on põhimõtteks, et kättesaadav oleks Eestis ilmuv perioodika, v.a väheväärtusliku sisuga väljaanded. Arvestatakse ka lugejate eelistusi. Komplekteerimisel on lastekirjanduse osas prioriteet kooli õppekava toetav ja muu

hariv kirjandus. Täiskasvanutele suunatud kirjandusest tellitakse raamatuid, mille vastu on eelnevalt rohkem huvi tuntud. E-teavikuid tellitud ei ole.

2023. aastal lisandus kogusse 1237 teavikut, millest annetusi oli 49. Võrreldes 2022. aastaga on teavikuid lisandunud 29% vähem. See on seotud KOV-i poolt eraldatud komplekteerimisraha olulise vähenemisega ja teavikute kallinemisega.

Kojulaenutuste arv on kasvanud teist aastat järjest. 2023. aastal laenutati 41854 raamatut, 2022. aastal oli laenutuste arv 2860 võrra väiksem.

Nii eesti- kui vene keeles loetakse peamiselt ajaviite- ja krimikirjandust. Loetakse palju ka eluloo-, reisi- ja ajaloolise sisuga raamatuid. Lasteraamatutest laenutati enam kooli soovituslikku kirjandust.

Ringlus 0,71; hõlve 0,20.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Aasta jooksul lisandus kogusse 880 teavikut, millest olid ilu- ja lastekirjandus 1004. Sellest 5 oli vene keelne kirjandus. Kokku komplekteeriti aasta jooksul võrreldes 2022. aastaga 538 teavikut vähem. Vene keelset kirjandust saadi 242 raamatut vähem võrreldes 2022. aastaga.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikat telliti 2023. aastal 4500 euro eest. Perioodikale kulutati võrreldes 2022. aastaga 100 eurot rohkem.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid ei komplekteeritud.

3.2 inventuurid, mahakandmised

2023. aastal inventuuri ei toimunud. Fondi puhastamise eesmärgil kanti aasta jooksul maha 4884 teavikut, mis olid sisult aegunud või lagununud.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Raamatukogu pakub nõustamisteenust, mille raames on võimalik töötaja abiga kasutada e-riigi teenuseid, vastatakse päringutele nii telefoni, e-kirja teel kui kohapeal. Kõikides Viru-Nigula valla raamatukogudes on võimalik tagastada teavikuid tagastuskasti. Tagastada saab valla piires endale sobivasse raamatukogusse. Viru-Nigula valla raamatukogu Kunda majas on

raamatukapp. Soovijatele pakume koduteenindust. Lisaks raamatute laenutamisele pakume koduteeninduse raames nutiseadme nõustamist, printimist ning ka postipunktiteenuseid. Kuna Aseri raamatukogus ja Viru-Nigula valla raamatukogus Kundas asub AS Eesti Posti postipunkt, siis osutatakse ka erinevaid postipunktiteenuseid.

Järjepidevatest üritustest on toimunud koolivaheajaüritused, jututuba, raamatukoguring ja keelekohvik.

2023. aastal läbi viidud lugejauuringu tulemused olid positiivsed. Kogukond on üldiselt rahul või väga rahul meie pakutavate teenuste ja kogudega. Ilmnes, et inimestel on segadus raamatukapi- ja tagastuskasti osas. Tagastuskaste peetakse raamatukapiks, seda pigem Aseri ja Viru-Nigula piirkonnas. Oleme teinud teavitustööd.

Avaldati soovi, et Viru-Nigula raamatukogu võiks esmaspäeviti avatud olla. Selline muudatus ei ole töökorralduslikult võimalik, kuna Viru-Nigula töötaja käib laupäeviti Viru-Nigula valla raamatukogus töö ja seega on talle ette nähtud esmaspäeval puhkepäev.

Tehti ettepanek veelgi süvendada koostööd omakandi inimestega ning tutvustada kogukonnale nende loomingut, olgu see siis luule, kunst või käsitöö. Oleme seda teinud ka varasemalt.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Viru-Nigula valla raamatukogus on lugejatele kasutamiseks Kundas 5 uut arvutit, Aseris 3, Viru-Nigula raamatukogus 2 arvutit. Aseri ja Viru-Nigula raamatukogude arvutite seisukord on hea. 2023. aastal kasutati arvuteid 6684 korral, laste AIP kasutus sellest oli 3061. Mängimiseks pannakse end järjekorda, eelisjärjekorras saavad arvutisse täiskasvanud ja koolitöid tegevad lapsed. Võrreldes möödunud aastaga on arvutite kasutamine suurenenud. 2022. aastal kasutati arvuteid vaid 3776 korral

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 4

Raamatu- kogu	Lugejad 2022	Lugejad 2023	Muutus (+-)
Aseri	314	285	+21
Viru-Nigula	213	216	+3

Viru-Nigula vald	601	634	+33
KOKKU	1128	1135	+7

Raamatu-kogu	Külastused 2022	Külastused 2023	Muutus (+-)	Virtuaal-külast. 2022	Virtuaal-külast. 2023	Muutus (+-)
Aseri	7210	6939	-271			
Viru-Nigula	3919	6507	+2588			
Viru-Nigula vald	17601	20834	+3233			
KOKKU	28730	34280	+5550	33816	58459	+24643

Raamatukapi külastused 232. Võrreldes 2022. aastaga +26

Raamatu-kogu	Laenut-d 2022	Laenut-d 2023	Muutus (+-)	Päringud* 2022	Päringud* 2023	Muutus (+-)
Aseri	13652	14944	+258	224	482	+258
Viru-Nigula	6599	8781	+1117	109	558	+449
Viru-Nigula vald	20046	21108	+1062	365	519	+154
KOKKU	40297	44833	+4536	698	1559	+861

2023. aastal on kõik näitajad tõusnud. Langenud on ainult Aseri raamatukogu külastuste arv 271 võrra. See langus on ilmselt seotud AS Eesti Posti postipunkti töö normaliseerumisega, sest pakke ei saa enam Ukrainasse saata piiramatus koguses ja tasuta. Viru-Nigula raamatukogu on jätkuvalt lastele meelispaigaks aja veetmiseks peale kooli.

Raamatu- kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Viru-Nigula vald	0	0	0	0	0	0
KOKKU						

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Viru-Nigula vald	0	0	0	0	0	0
KOKKU						

*kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2022	Virtuaalnäituste arv 2023	Virtuaalnäituste külastajate arv 2022	Virtuaalnäituste külastajate arv 2023
Viru- Nigula vald	0	0	0	0
KOKKU				

4.3 RVL teenindus

RVL tellimusi sisse oli 2023. aastal 1698, võrreldes 2022. aastaga on tellimuste arv oluliselt kasvanud: 2022 oli RVL sisse 1024. Kasvanud on ka RVL tellimuste hulk välja: aastal 2023 oli RVL tellimusi välja 1040, 2022. aastal aga 687.

RVL tellimuste kasv on seotud järjepideva tööga: inimestele pakutakse ja tutvustatakse seda võimalust. Kindlasti on RVL tellimuste kasvuga seotud ka meie raamatukogu vähenenud

rahaline võimekus komplekteerida vajalikke teavikuid. Lisaks on Aseri raamatukogu tellinud 2023. aastal palju vene keelset kirjandust Viru-Nigula valla raamatukogust, et pakkuda oma lugejatele suuremat valikut raamatuid.

Tellitakse nii erialast kirjandust kui ka ajaviitekirjandust. Samuti saavad RVL teeninduse kaudu abi lapsed, kui kohalikus raamatukogus on kohustuslik kirjandus välja laenutatud. RVL teenindus toimub suuremas osas Viru-Nigula valla raamatukogu ja Viru-Nigula raamatukogu vahel. Samuti tellitakse raamatuid Lääne-Virumaa Keskraamatukogust.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Aasta jooksul lisandus laste- ja noortekirjandust 376 raamatut. Tellitud on lasteajakirjad Täheke, Hea Laps ja Miki Hiir. Eelkõige on tellitud eesti kirjandust ning laste ja noorte seas populaarset väliskirjandust. Uus kirjandus ja uued raamatud kutsuvad noori ja lapsi lugema. Uusi raamatuid käivad raamatukoguhoidjad tutvustamas Viru-Nigula valla lasteaed Kellukese kõikides majades ning see on kaasa aidanud sellele, et vanemad käivad koos lastega raamatukogus nii kaasa laenutamas kui kohapeal lugemas. Samuti käivad põhikooli noorem ja vanem aste Viru-Nigula raamatukogus ainetunde pidamas ning uute raamatutega tutvumas. Lugemisisu programmi tarbeks loetakse ja täidetakse lugemispassi ülesandeid.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 5

Rmtk	Lug-d 2022	Lug-d 2023	Muutus (+-)	Külast-d 2022	Külast-d 2023	Muutus (+-)	Laenut 2022	Laenut 2023	Muutus (+/-)
Aseri	45	52	+7	455	458	+3	693	637	-56
Viru- Nigula	68	74	+6	1491	1996	+505	775	646	-129
Viru- Nigula vald	171	215	+44	6888	8004	+1116	1619	2177	+558
KOKKU	284	341	+57	8834	10458	+1624	3087	3460	+373

Võrreldes 2022. aastaga on lugejate ja ka laste külastuste arv tõusnud kõikides Viru-Nigula valla raamatukogudes. Laenutuste arv on tõusnud vaid Viru-Nigula valla raamatukogus Kundas, kus 2023. aasta jooksul on raamatukogu ruumi ümberkujundamise, raamatukoguringi ja ka uue AIP ruumi mõju olnud laste teeninduse osas positiivne. Lapsed veedavad raamatukogus vaba aega ka ilma, et arvutite taha kipuks.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Raamatukogus tehakse järjepidevat tööd lugemisharjumuste kujundamisel ja arendamisel. Selle jaoks viiakse läbi Lugemisisu üritusi, raamatukoguringi, käiakse lasteaias ette lugemas ja kutsutakse lasteaiarihmi raamatukogusse. Uutest, ilusatest ja põnevatest raamatutest tehakse väljapanekuid ning soovitatakse lastele eakohast lugemisvara. Ka Viru-Nigula valla raamatukogu ümberkujundatud lasteosakond võimaldab lastele raamatutest paremat ülevaadet.

2023. aastal toimus Viru-Nigula raamatukogus koostöös Vasta kooliga Eno Rauale pühendatud ettelugemispäev algklassi lastele. Eno Raua teoseid luges ette 17 last, kokku osales üritusel 41 last, kes kuulasid huviga ettelugejaid ja elasid kaasa. Kõik osalejad said auhinna ja tänukirja. Mitmed kuulajad lubasid järgmisel korral ka ise ette lugeda. Otsustasime koostöös Vasta kooliga selletaolist üritust edaspidi korraldada 2 korda aastas.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused:

2023. aastal toimus kokku 99 lasteüritust, millel osales 1027 last.

Tihe koostöö lasteaiaga jätkus ning raamatukoguhoidjad käisid lasteaias lastel külas ja lapsed käisid ka raamatukogus. Kooliealistele lastele suunatud raamatukoguring toimub korra nädalas nii Viru-Nigula raamatukogus kui ka Viru-Nigula valla raamatukogus Kundas. Ring on laste seas populaarne ning ringi tööst võtavad osa ka lapsed, kes igapäevaselt raamatukogu ei külasta. Liikumisaasta puhul käisid Kunda lapsed metsas väikesel matkal ja piknikul. Viru-Nigula lapsed käisid koos raamatukoguhoidjaga Kunda raamatukogus ekskursioonil ning korraldasid pikniku Kunda rannas.

2023. aastal sai Viru-Nigula raamatukogus raamatukoguringi raames alguse tunnike tüdrukutele. Ringis osalevad aktiivselt 5.-7. klassi tüdrukud. Eesmärk on pakkuda raamatukogu poolt noortele tegevust, arutada koos päevakajalisi sündmusi, tutvuda ja lugeda noortekirjandust.

Koostöös Vasta kooliga tähistati Viru-Nigula raamatukogus algklassi lastega II adventi.

Koostöö Viru-Nigula valla Avatud Noortekeskusega on süvenenud. Sel aastal korraldati Kunda noortemajale erinevaid üritusi, muuhulgas räägiti turvalisest sotsiaalmeedia kasutamisest, netikiusust ja viidi läbi noorteöö. Viru-Nigula raamatukogus tähistati koostöös noortetoaga Halloweeni. Aseri raamatukogus koostöö noortemajaga ei õnnestunud, seda keelebarjääri tõttu. Aseris on suurel osal noortest vene keel emakeeleks ja seetõttu on neile keeruline üritusi korraldada.

LISA 4

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 6

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Aseri	79	6	6
Viru-Nigula	7	1	7
Viru-Nigula vald	98	6	6

Peamisteks teenusteks on raamatute laenutus, soovi korral printimine ja paljundamine. On võimalik ka saada mitmesuguseid postipunkti teenuseid.

Tabel 7

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Kunda Südamekodu	1	15
Kunda Mere Kodu, AS Hoolekandeteenused	5	50

Kunda Südamekoduga sel aastal koostöö katkes, kuna raamatuhuvilisi hooldekodus enam ei ole ning hooldekodul on oma tegevusjuhendaja, kes täidab hoolealuste päevi erinevate tegevustega. Jaanuaris siiski üks kohtumine toimus, siis räägiti elust-olust, arvati mõistatusi ja tehti nalja.

2023. aastal hakkasime tihedat koostööd tegema Kunda Mere Koduga. Mere Kodu on koht inimestele, kes on vaimupuudega, aga nii iseseisvad, et saavad hakkama koduste töödega, on võimelised käima osalise koormusega tööl ja ei vaja öisel ajal juhendaja kohalolekut. Sealsed elanikud on valmis panustama ühistesse tegevustesse, suudavad koos teistega toimetada ja soovivad suhelda. Mere Kodule suunatud üritustel loeme ette, meisterdame ja vestleme. Jõulukohtumisel lõime üheskoos ka tantsu, laulsime ja maiustasime. Kaks üritust toimusid koostöös Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühinguga ning teraapiakoeratiim Helle ja Lennu käisid Mere Kodu elanikega kohtumas.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

4.6.1 kohalikul tasandil

Koostööd tehakse Viru-Nigula Koduloomuuseumiga, Viru-Nigula valla kultuurikeskusega, Vasta Kooliga, Kunda Ühisgümnaasiumiga, Aseri kooliga, lasteaed Kellukesega, Viru-Nigula valla avatud noortekeskusega, Viru-Nigula vallavalitsusega ja Viru-Nigula vallavolikoguga. Väga hea koostöö on Vasta Kooli ja selle huvijuhiga, samuti toimib koostöö hästi Viru-Nigula valla lasteaed Kellukese rühmaõpetajatega.

Regulaarselt toimub Aseris keelekohvik eesti keelt emakeelena mitterääkivatele elanikele. Aasta jooksul pakuti mitmeid näitusi ning sündmusi erinevatele sihtgruppidele. Piirkondlikult oluline näitus on Viru-Nigula valla raamatukogus Kundas VanadiArt kunstistudio maalinäitus. Maalinäitusel olevad maalid on Kunda elanike poolt maalitud. Aseri raamatukogu on piirkonnas oluline kogukonna näituste vahendaja. Aasta jooksul on Aseri raamatukogu vitriini ja riuleid kasutanud oma kogu väljapanekuks mitmed kohalikud kollektsionäärid.

Elukestvat õpet toetatakse raamatukogus korraldatavate ürituste ning lugemissoovituste kaudu, samuti pakutakse näpunäiteid ja tuge arvuti kasutamisel, pakutakse võimalust pidada kooli ainetunde.

4.6.2 riiklikul tasandil

Kogemuste vahetamine teiste raamatukogudega. Viru-Nigula valla raamatukogusid külastas Kuusalu raamatukogu kollektiiv, kellele sai korraldatud muuhulgas ka ekskursioon vallas. Vahetasime igapäevatööd puudutavaid kogemusi.

Kunstnik Maris Siimeri illustratsioonide näitus „Milla“ jõudis 2023. aastal Aseri raamatukogusse, pakkudes rõõmu ja huvi muuhulgas ka raamatukogu külastanud lasteaiarühmadele.

Birgit Vaarandi fotonäitus Taimemaailm on juba teine Vaarandi fotonäitus Viru-Nigulas. Tema fotod on kogukonnale huvipakkuvad ja meeldivad.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Läbi USA saatkonna Eestis jõudis Viru-Nigula raamatukogusse rändnäitus „Picturing America”, mis koosneb piltidest Ameerika ajaloost läbi aegade. Seda näitust ja ajalugu käis tutvustamas Tiiu Vitsut USA saatkonnast koos John William Mathre`ga (Eesti Rahvusmeeskoor) Kentucky`st, kes andis raamatukogus kohaletulnutele oma esimese soolokontserdi. John rääkis ja laulis inglise keeles ning tutvustas meile Ameerikast pärit kantrimuusikat. Näitus võeti kogukonna poolt väga hästi vastu. Tiiu Vitsut tutvustas näitust ja ajalugu nii eesti keeles kui inglise keeles.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Peamised sihtrühmad on lapsed ja eakad. Individuaalnõustamised on suunatud lugeja.ee ja erinevate e-teenuste kasutamiseks. Igapäevase töö kõrvalt jagab raamatukoguhoidja regulaarselt näpunäiteid ja nõuandeid nii infootsinguks kui ka turvaliseks interneti kasutamiseks.

Kunda Ühisgümnaasiumile viidi läbi raamatukogutunnid raamatukogu tööst, kasutamisest ja võimalusest. Osalesid 9. klassid.

Kunda noortemajale viidi läbi raamatukogutunnid netikiusust ja turvalisest sotsiaalmeedia kasutamisest.

TÕN raames käis Kaido Veski rääkimas Viru-Nigula valla raamatukogus Virumaa Rahvaülikooli lugu ning enda elukestvast õppimisest ja tegevusest aktiivse kogukonnaliikmena.

2023. aastal sai alguse Rahatarkuse koolituste sari, koolitajaks Evely Press. Rahatarkust saadakse korra kuus läbi kogemuste jagamise ja praktiliste harjutuste. Koolituse sihtrühmaks on peamiselt tööealised inimesed.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Peamine kanal Viru-Nigula raamatukogu teenuste ja tegevuse tutvustamiseks on raamatukogu Facebooki lehekülj <https://www.facebook.com/virunigularaamatukogu/>.

2023. aastal oli Facebooki lehel 380 postitust.

Värske ja asjakohane info on üleval raamatukogu koduleheküljel <https://virunigularaamatukogu.ee/>.

Viru-Nigula valla raamatukogus toimuvate ürituste info on üleval Viru-Nigula valla kultuurikalendris <https://viru-nigula.ee/uldinfo>

2023. aastal ilmunud artiklid:

- „Taimenäitusest ja autorist“, Viru-Nigula valla teataja, detsember 2023
- „Meenutusi aastast 2023“, Viru-Nigula valla teataja, detsember 2023
- „Lugemiskoer Lennu täidab Kunda raamatukogu elevusega“, Virumaa Teataja, 23. oktoober 2023, Merly Raudla
- „Kundas algab peagi lugemiskoera programm“, Virumaa Teataja, 14. oktoober, 2023

4.9 Andmebaasid.

Vahendame URRAMi e-kataloogi

5. 2024. aasta tegevused

- Renoveerida lugemispesa Viru-Nigula valla raamatukogus Kundas.
- Osaleda Viru-Nigula valla haridusvaldkonna arengukava koostamisel.
- Alustada Viru-Nigula valla raamatukogu arengukava koostamist.
- Leida lahendus Viru-Nigula raamatukogu WiFi-probleemile.
- Võtta kasutusele graafikalaud.

- Jätkata raamatukogu turundamist. Selleks tuleb hoida end nähtavana, avaldades kohalikus ajalehes artikleid ja teateid ning kasutades Facebooki, Instagrami ja Viru-Nigula valla raamatukogu kodulehte.
- Jätkata ühiste raamatukogutundide materjalide loomist.
- Jätkata ning süvendada koostööd kohalike haridus- ja kultuuriasutustega, pakkumaks elanikele mitmekülgsmaid võimalusi enesearenguks ja vaba aja veetmiseks.
- Jätkata traditsiooniliste sündmuste pakkumist kogukonnale (kohtumised kirjanikega, raamatukoguring, rahatarkus jms).

Direktor

Mervi Lilleoja

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
	33	<i>151</i>	718

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

ettekanded, loengud, koolitused (kes esines, teema, kellele)

Esineja	Teema	Osalejad
Marget Karnetova	keelekohvik	Raamatukogu kasutajad
Mervi Lilleoja	Teraapiakoera üritused	Mere Kodu
Mervi Lilleoja	Lugemiskoera infopäev	Raamatukogu kasutajad
Raamatukoguhoidjad	Lugemisisu raamatukogutunnid	Lasteaia lapsed, algklasside õpilased
Mervi Lilleoja	Eno Rauale pühendatud ettelugemispäev	Algklasside lapsed, õpetajad
Mervi Lilleoja	Netikiusamine	Kunda noored
Mervi Lilleoja	Turvaline sotsiaalmeedia kasutamine	Kunda noored
Mervi Lilleoja	Raamatukogu kasutamine ja võimalused	KÜG 9. klassid
Heli Uueni	Uudiskirjanduse tutvustamine	Teeklubi
Lilyan Zaidullin	Raamatu tutvustamine	Raamatuklubi

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2023)
Viru-Nigula vald	AIP ruumi renoveerimine

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Aseri	Ettelugemine ja meisterdamine lasteaias	17
Aseri	Ettelugemine raamatukogus	16
Aseri	Ettelugemine lasteaias (3*)	52
Aseri	Lapsed raamatukogus	15
Aseri	Jõulud raamatukogus	15
Viru-Nigula vald	Muinasjutu lugemine (3*)	55
Viru-Nigula vald	Jututuba (15*)	268
Viru-Nigula, Viru-Nigula vald	Raamatukoguring (51)	198
Viru-Nigula vald	Koolivaheaja üritused	183
Viru-Nigula vald	Sotsiaalmeedia turvalisus	12
Viru-Nigula vald	Netikius	9
Viru-Nigula vald	Raamatukogutunnid raamatukogust	39
Viru-Nigula vald	Noorteöö	17
Viru-Nigula	Ettelugemine lasteaiale	15
Viru-Nigula	1. Klassi tervitusüritus	6
Viru-Nigula	Advendihommik	19
Viru-Nigula	Ettelugemise päev	41
Viru-Nigula	Picturing America ja Tiiu Vitsut	50